

cje zabytków na Kôm el-Dikka w Aleksandrii (prof. Zsolt Kiss, prof. Adam Łukasiewicz), jak również prowadzone obecnie, jeszcze nie opublikowane, badania nad różnymi zagadnieniami z dziedziny sztuki późnego antyku (mgr Małgorzata Kozłowska, mgr Magdalena Łaptas). Większość wygłoszonych referatów zostanie opublikowana w III tomie wydawanych przez Katedrę Historii Sztuki Starożytnej i Wczesnochrześcijańskiej KUL i TN KUL *Sympozjów Kazimierskich*.

Kolejne, szóste już, Sympozjum Kazimierskie zamierzamy zorganizować początkiem maja 2003 roku. Tematem obrad będą *Męczennicy w świecie późnego antyku*. Chcielibyśmy przyrzeć się prześladowaniom, w których śmierć z powodu wyznawanych poglądów ponieśli nie tylko chrześcijanie (katolicy i heretycy), ale również Żydzi i poganie, a także poznać różne formy i miejsca kultu męczenników, jakie występowały w interesującym nas okresie.

Bożena Iwaszkiewicz-Wronikowska – Lublin, KUL

4. SYNODY ZACHODNIE OD III DO V WIEKU (XXX Dni Augustiańskie Rzym, 3-5 V 2001 r.)

W dniach od 3 do 5 maja 2001 r. pod patronatem włoskiego Prezydium Rady Ministrów odbyło się w rzymskim Instytucie Patrystycznym «Augustinianum» międzynarodowe spotkanie naukowe na temat: *Synody zachodnie od III do V wieku (I concili occidentali seculi III-V)*. Sympozjum było XXX już z kolei Dniami Augustiańskimi, które zgromadziły wielu badaczy starożytności chrześcijańskiej z kościelnych i państwowych uniwersytetów oraz wyższych uczelni m.in. z Anglii, Argentyny, Austrii, Francji, Hiszpanii, Niemiec, Portugalii, Szwajcarii, Węgier, Włoch i USA. Z polskich patrologów byli obecni: ks. prof. dr hab. Antoni Żurek, jako przedstawiciel Wydziału Teologicznego w Tarnowie, oraz niżej podpisany, jako reprezentant Papieskiego Uniwersytetu św. Tomasza z Akwinu w Rzymie. Należy także wspomnieć częściowy udział polskich księży studiujących w Wiecznym Mieście.

Sympozjum otworzył rektor Instytutu Patrystycznego «Augustinianum» o. prof. Angelo Di Berardino OSA. Następnie odczyt inauguracyjny wygłosił prof. Elio Doveve z Uniwersytetu w Cagliari w Sardynii: *Diritto romano e prassi conciliare*. Podczas przedpołudniowego spotkania pierwszego dnia sympozjum wygłoszono jeszcze dla wszystkich uczestników dwa dłuższe odczyty: Manlio Simonetti (Rzym), *Il concilio, il papa e l'imperatore*; Yves-Marie Duval (Paryż), *Sur la réunion du concile d'Aquilée de 381*, oraz następujący komunikat: Peter Bruns (Bamberg), *Westliche Synoden im Spiegel östlicher Überlieferung*.

Podczas obrad, odbywających się równolegle w dwóch sekcjach (A i B), wygłoszono około 40 referatów (25-30 min.) i komunikatów (15 min.). Nie będziemy poruszać szczegółowo omawianych zagadnień, gdyż wygłoszone odczyty ukażą się drukiem na wiosnę 2002 r. w serii wydawniczej Instytutu Patrystycznego «Studia Ephemeridis „Augustinianum”». Chcąc jednak przybliżyć tematykę przedstawionych na sympozjum odczytów, podamy teraz jedynie ich tytuły.

3 maja

SESJA POPOŁUDNIOWA

SEKCJA A: *Afryka*

Geoffrey Dunn (Everton Park), *The Carthaginian Episcopal Synod of 251: Cyprian's Model of Pastoral Ministry*; Attila Jakab (Genewa), *Cyprien et les conciles de Carthage. L'autorité épiscopale face à des problèmes disciplinaires*; Paola Marone (Rzym), *Le deliberazioni conciliari della Chiesa occidentale del IV e V secolo relative ai donatisti convertiti al cattolicesimo*; Bengt Alexanderson (Torslanda), *Le Breviculus d'Augustin et les Gesta Collationis Carthaginiensis: tendances du résumé d'Augustin*; Clemens Weidmann (Wiedeń), „Quem si nondum habetis, habere debetis”. *Zum Text und Überlieferung des augustinischen Breviculus collationis cum Donatistis vor dem Hintergrund des neugefundenen Codex unicus.*

SEKCJA B: *Arles*

Fabio Ruggiero (Bologna), *I cristiani e il servizio militare nel canone 3 del concilio di Arles (314): attorno a una vexata quaestio*; Mauro Paternoster (Bari), *Il contributo del concilio di Arles (314) nello sviluppo della dottrina sul battesimo degli eretici*; Rosanna Barcellona (Catania), *Norme conciliari e società cristiana nella Gallia tardoantica*; Francesco Trisoglio (Turyn), *Concilio di Capua 392/393.*

4 maja

SESJA PRZEDPOŁUDNIOWA

SEKCJA A: *Afryka*

Mih ly Kr nitz (Budapeszt), *La prescrizione del canone della Scrittura nel Concilio di Cartagine (397)*; Adriana Bottino (Rzym), *Le citazioni bibliche nei canoni del Concilio di Cartagine*; S. Dagemark (Mölnlycke), *Exemples of excommunicatio, paenitentia and reconciliatio in the African Councils*; Antonio Piras (Cagliari), *I concili dei vescovi africani sotto il dominio vandalico tra la fine del V e gli inizi del VI secolo.*

SEKCJA B: *Zagadnienia różne*

Ana Maria Jorge (Lizbona), *Pouvoir épiscopale et sollicitude pastorale aux conciles occidentaux (IIIe-Ve siècles)*; Carles Buenacasa Pérez (Barcelona), *La administración de las propiedades eclesiásticas en los cánones de los concilios occidentales de los siglos IV-V*; Gabriele Marasco (Viterbo), *La condanna della magia nei concili occidentali*; Mariangela Monaca, *Disposizioni dei concili occidentali contro magia e divinazione, chierici maghi ed indovini (sec. V)*; Andreas Weckwerth (Bonn), *Die Bonner Internet-Bibliographie zum antiken Synodenrecht.*

4 maja

SESJA POPOŁUDNIOWA

SEKCJA A: *Italia*

Alicia Soler Merenciano (Valencia), *El Sabelianismo en el Concilio Romano del año 263: la acusación contra Dionisio Alejandrino*; Franz Corsaro (Catania), *Il concilio di Roma e di Milano del 390 e l'Adversus Iovinianum di Girolamo*; Michaela Zelzer (Wiedeń), „Quia superioribus temporibus concilium sic factum est, ut orientales in orientis partibus constituti haberent concilium, occidentales in occidente...” (Act. conc.

Aquil. 7). *Note agli avvenimenti del concilio di Aquileia*; Ramón Teja (Santander), *Un concilio „imperial” en Occidente: la intervención del emperador Honorio en el Cisma romano del 418-419*; Thomas Graumann (Bochum), *Autorität und Argumentation – Die römische Synode vom Sommer 430 und Cassians Dokumente zur causa Nestorii*; Philippe Blaudeau (Rzym), *Condamnation et absolution synodales d'un légat: le cas de Misène de Cumes (483-495)*; Edgardo Martín Morales (San Miguel de Tucumán), *La participación del laico en la recepción de los concilios. La tarea de Mario Mercator*.

SEKCJA B: *Hiszpania*

Pere Barreda – Josep Vilella (Barcelona), *El texto de las actas del concilio de Elvira*; László Odobina (Szeged), *Pagani contra ebrei ed eretici al Concilio di Elvira: Discriminazione positiva o testo corrotto?*; Americo Miranda, *Chiesa orientale ed occidentale al concilio di Seleucia-Rimini*; Domingo Ramos-Lissón (Pamplona), *El tratamiento de la mujer en el Concilio de Toledo (a. 400)*; Andreas Weckwerth (Bonn), *Form und Struktur der Akten des I. Konzils von Toledo (400)*; Alberto Ferreiro (Seattle), *Petrine Primacy, Conciliar Authority, and Priscillian*.

5 maja

POSIEDZENIE OGÓLNE

Giulia Piccaluga (Rzym), *Nulla societas. Gli „altri” e i loro valori negli atti dei primi concili occidentali*; Bernhard Kriegbaum (Innsbruck), *I concili donatisti nel caso dello scisma massimilianista*; Charles Munier (Illkirch), *Les conciles africains (A.D. 345-525) revisités*.

Tak oto w streszczeniu przedstawiał się program obrad. Kongresowi towarzyszył dodatkowo program towarzyski, w zakres którego weszły następujące imprezy: koncert muzyki poważnej w wykonaniu chóru „Filippo De Monte” z Livorno, po którym odbyło się przyjęcie zorganizowane w ogrodzie «Augustinianum» (4 V, godz. 19:30). Jak można zauważyć, chociażby z wyżej wymienionych zagadnień, tematyka XXX Dni Augustiańskich była bogata i została ukazana z różnorodnych stron przez znanych badaczy przedmiotu.. Sam Kongres, jak ufamy, przyniesie owoce szczególnie wówczas, gdy ukażą się drukiem jego akta, oraz przyczyni się do głębszego poznania starochrześcijańskich synodów Kościoła zachodniego i ich wagi także dla współczesnej teologii i dialogu ekumenicznego.

Bazyli Degórski, O.S.P.P.E. – Rzym, Angelicum

5. AFRYKAŃSKOŚĆ I UNIWERSALNOŚĆ ŚW. AUGUSTYNA (Algier – Annaba – Souk-Ahras, 1-7 IV 2001)

W dniach 1-7 kwietnia 2001 roku (ogłoszonego przez ONZ Rokiem dialogu między cywilizacjami) odbyło się w Algierze i Annabie w Algierii I Międzynarodowe Kolokwium na temat wielkiego „Algierczyka” św. Augustyna: **Augustyn: jego afrykańskość i uniwersalność (1er Colloque International sur le philosophe algerien**